

Històries del PORT

El vaixell factoria

A mitjan segle XX van començar a proliferar grans vaixells pesquers que incorporaven maquinària industrial. Aquestes fàbriques flotants tenien capacitat per pescar, processar i emmagatzemar un gran nombre de productes, abaratint-ne els costos. Avui en dia, aquestes embarcacions operen en aigües internacionals, on no estan subjectes a la legislació concreta de cap país. Avui, el vaixell factoria més gran del món és el *Lafayette*, amb capacitat per processar 547 mil tones de peix a l'any; tot un depredador marí.

FONS CARLOS DE ANGULO / AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA



Els zeladors

Les persones que vigilen el bon compliment de les diferents activitats al port reben el nom de *zeladors de marina* o *batlles d'aigües*. Són funcionaris de l'Armada, i no s'han de confondre amb el cos auxiliar carlí creat a Berga el 1837 per vigilar les finances, que també s'anomenaven *zeladors*.

Patrullar pel port

A llarg de la història, el port ha estat un indret d'intercanvis de tota mena. Per mar arribava de tot: mercaderies, viatgers nacionals i estrangers, exèrcits, notícies, idees o malalties. Per això no és estranya que s'hi barreguessin passatgers, soldats, comerciants, pescadors, lladres o curiosos, units per l'olor de mar i els gralls de les gavines. El port és també una zona de frontera, un llinard entre el mar i la terra que es regeix amb unes condicions específiques que també el fan singular.

A la fotografia superior, presa el 1905, es pot veure un detall dels magatzems del moll de la Muralla, més tard anomenat de Bosch i Alsina en honor de qui va ser president de la Junta d'Obres del Port en diversos períodes (i que avui coneixem com el moll de la Fusta). A la imatge, una de les més antigues que hem publicat en aquesta secció, hi veiem quatre persones en primer pla, dues d'elles militars, conversant davant d'una de les arcades del magatzem, mentre d'altres circulen per la calçada.

Potser el tret més característic dels militars que patrullaven pel port fa més de cent anys és la capa i el barret, que els convertien en figures icòniques.

Sabem que aquell 1905, la Junta d'Obres del Port va incrementar els efectius que vigilaven el port, tal com recull la memòria d'aquell any: "*dada la gran aglomeración de granos y semillas que durante el ejercicio han ocupado por entero todos los muelles cubiertos y previo el oportuno convenio con la Excm. Diputación Provincial, se aumentó en dos parejas el servicio confiado a los Mozos de la Escuadra, resultando ser hoy veinte y cuatro los individuos de dicho instituto afectos al mismo*".

Segons es desprèn del text, les competències de vigilància requieien en els Mossos, tot i que tradicionalment aquesta tasca la duïa a terme un cos específic de guardamolls. Avui és la policia portuària la que s'encarrega de vigilar i mantenir l'ordre al port, mentre que la guàrdia civil gestiona la duana i duu a terme els controls d'immigració. Els seus integrants, però, ja no porten capa.